

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 listopada 2020 r. nr sprawy (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił K. Z. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 do 30 października 2020 r. przyjmując za podstawę art. 17 i 68 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że K. Z., po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego w dniu 30 września 2020 r., w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy podjęła kolejne zatrudnienie z dniem 30 października 2020 r. w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S., co stanowi negatywną przesłankę do uzyskania zasiłku chorobowego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła K. Z. wnosząc o przyznanie prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 do 29 października 2020 r. Argumentowała, że podejmując zatrudnienie w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. przedłożyła nowemu pracodawcy zaświadczenie o odzyskaniu zdolności do pracy z dniem 30 października 2020 r. Zgodnie z jej aktualną wiedzą, nowy pracodawca nie przekazał tego zaświadczenia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości wskazując, że wobec podjęcia przez ubezpieczoną zatrudnienia od 30 października 2020 r. zasiłek chorobowy nie przysługuje za cały okres orzeczonej niezdolności do pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. Z. do dnia 30 września 2020 r. była zatrudniona w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. W trakcie tego zatrudnienia stała się nieprzerwanie niezdolna do pracy począwszy od 4 sierpnia 2020 r. Ostatnie z wystawionych przez lekarz E. A. zaświadczeń o niezdolności do pracy obejmowało okres od 1 do 30 października 2020 r. (seria (...)).

Dowód: wydruki zaświadczeń (...) k. 6-6v. akt organu, karta zasiłkowa k. 5 akt organu, zaświadczenie płatnika składek k. 3 i nast. akt organu, przesłuchanie K. Z. w charakterze strony k.28-29.

Od dnia 30 października 2020 r. K. Z. była już zdolna do pracy, co zostało potwierdzone wystawionym przez lekarza E. A. zaświadczeniem z dnia 29 października 2020 r. Zaświadczenie to zostało sporządzone na prośbę K. Z. celem rezygnacji z dalszego pobierania zasiłku chorobowego i podjęcia nowej pracy.

Dowód: zaświadczenie z dnia 29.10.2020 r. k. 5, zeznania świadka E. A. k. 44-45

W dniu 30 października 2020 r. K. Z. podjęła zatrudnienie w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Przed faktycznym przystąpieniem do świadczenia pracy przedłożyła w dziale kadr zaświadczenie o odzyskaniu zdolności do pracy od 30 października 2020 r. Pozostawała w przekonaniu, że nowy pracodawca przekaże to zaświadczenie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych.

K. Z. dopiero po otrzymaniu odmownej decyzji zasiłkowej organu rentowego z dnia 18 listopada 2020 r. dowiedziała się, że nowy pracodawca nie przekazał jej zaświadczenia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. W dziale kadr dano jej do zrozumienia, że pracodawca nie ma żadnej wiedzy o złożeniu takiego zaświadczenia.

Dowód: przesłuchanie K. Z. w charakterze strony k.28-29, zeznania świadka E. A. k. 44-45.

Na potrzeby niniejszego postępowania K. Z. zwróciła się do lekarz E. A. o ponowne wystawienie zaświadczenia o odzyskaniu zdolności do pracy z dniem 30 października 2020 r.

Dowód: przesłuchanie K. Z. w charakterze strony k.28-29, zaświadczenie z dnia 29.10.2020r. k. 5, wydruki z telefonu komórkowego k. 42-43, zeznania świadka E. A. k. 44-45.

W dniu 30 października 2020 r. K. Z. nie świadczyła jeszcze pracy, a odbywała szkolenie w formie wirtualnej i była oprowadzana po miejscu pracy.

Dowód: przesłuchanie K. Z. w charakterze strony k.28-29.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiot sporu w niniejszej sprawie stanowiło prawo ubezpieczonej K. Z. do zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 do 29 października 2020 r. W takim bowiem zakresie ubezpieczona zaskarżyła decyzję z dnia 18 listopada 2020 r., którą organ rentowy odmówił jej zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia lekarskiego udzielonego na czas od 1 do 30 października 2020 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, (Dz.U.2021.1133 t.j.), zwanej w dalszej części rozważań „ustawą zasiłkową” zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Stan faktyczny sprawy ustalony został w oparciu o dowody z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność sporządzenia nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Również i Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności przedłożonych dokumentów, przez co były one miarodajne dla podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie. Podstawą ustalenia stanu faktycznego były także zeznania odwołującej się K. Z., które Sąd w całości uznał za wiarygodne jako spontaniczne, konsekwentne i jasne. Za miarodajne dla ustaleń w sprawie uznano zeznania świadka E. A., która, jako osoba niezwiązana z żadną stroną procesu, w sposób obiektywny przedstawiła okoliczności wystawienia dwóch zaświadczeń o odzyskaniu przez ubezpieczoną zdolności do pracy.

Nie było kwestią sporną w niniejszej sprawie, że w dniu 30 października 2020 r. (ostatnim dniu orzeczonej niezdolności do pracy) ubezpieczona podjęła zatrudnienie w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Takie działanie, według organu rentowego, pozbawia K. Z. prawa do zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia. Ubezpieczona natomiast podnosiła, iż w dniu 30 października 2020 r. odzyskała już zdolność do pracy, o czym poinformowała nowego pracodawcę przedkładając stosowne zaświadczenie lekarskie. Spór sprowadzał się więc do właściwej interpretacji przepisów prawa dotyczących możliwości pozbawienia ubezpieczonej prawa do zasiłku chorobowego w związku z ewentualnym naruszeniem przez nią warunków korzystania ze zwolnienia lekarskiego.

W myśl art. 17 ust. 1 i 3 ww. ustawy zasiłkowej, ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia; okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się w trybie określonym w art. 68. Przy czym przez pracę zarobkową należy rozumieć wszelką pracę zarobkową wykonywaną na każdej podstawie prawnej albo bez takiej podstawy (tzw. praca na czarno), bez względu na wymiar czasu tej pracy. Natomiast za wykorzystanie zwolnienia od pracy niezgodnie z jego celem uważa się nieprzestrzeganie wskazań lekarskich, np. nakazu leżenia w łóżku, zakazu wykonywania różnych prac domowych, pracę w ogrodzie lub gospodarstwie rolnym itp. lub wykorzystywanie tego zwolnienia dla innych celów niż leczenie. W tych przypadkach utrata prawa do zasiłku chorobowego następuje za cały okres otrzymanego zwolnienia. Sąd Najwyższy na tle aktualnego stanu prawnego ukształtowanej przez ustawę, wielokrotnie wypowiadał się na temat, w jakich okolicznościach ubezpieczony zostaje z mocy prawa pozbawiony prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. W szczególności w wyroku z dnia 3 marca 2010 r. (III UK 71/09) przyjął, że z art. 17 ust. 1 ustawy wynikają dwie niezależne przesłanki utraty prawa do zasiłku: wykonywanie pracy zarobkowej w okresie niezdolności do pracy albo wykorzystanie zwolnienia w sposób niezgodny z jego celem. Do utraty prawa do zasiłku wystarczy zaistnienie jednej z nich. Sumując powyższe rozważania należy stwierdzić, że zarówno samo prawo do zasiłku chorobowego, jak i czasookres jego przysługiwania uwarunkowane są chorobą i będącą jej wynikiem niezdolnością do pracy ubezpieczonego. Zasadniczo zatem wraz z ustaniem niezdolności do pracy odpada ustawowa przesłanka dalszego trwania prawa do zasiłku chorobowego.

Na gruncie niniejszej sprawy ubezpieczona była niezdolna do pracy z powodu choroby do dnia 29 października 2020 r., a następnie 30 października 2020 r. podjęła pracę zarobkową.

Podkreślenia wymaga, iż celem umieszczenia regulacji art. 17 w ustawie zasiłkowej było umożliwienie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych weryfikacji prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego i eliminowanie przypadków nadużyć. Stąd też zawarte w ust. 3 art. 17 odesłanie do metod kontrolnych, czyli do regulacji art. 68 ustawy zasiłkowej i możliwość zastosowania sankcji polegającej na pozbawieniu ubezpieczonego prawa do zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia. Nie sposób podważyć celowości wprowadzenia i stosowania opisanej regulacji. Niemniej jednak, zdaniem Sądu, nie sposób jej odnosić do sytuacji, w której ubezpieczony dobrowolnie rezygnuje z prawa do zasiłku chorobowego, w szczególności wskutek odzyskania zdolności do pracy i powrotu do zatrudnienia.

W niniejszej sprawie ubezpieczona, pomimo udzielenia jej zwolnienia na okres do 30 października 2020 r., odzyskała zdolność do pracy po dniu 29 października 2020 r. Uzyskała na tę okoliczność stosowne zaświadczenie lekarskie i poinformowała o tej okoliczności nowego pracodawcę. Dała tym samym wyraz formalnej rezygnacji z dalszego pobierania świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Nie sposób obciążać jej odpowiedzialnością za nieprzekazanie tejże informacji przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S. organowi rentowemu. Ubezpieczona działała bowiem w zaufaniu do nowego pracodawcy, pozostając w przekonaniu, że jako podmiot dysponujący profesjonalną obsługą kadrową, dopełni on stosownych formalności związanych z jej zaświadczeniem. Tym samym ubezpieczona nie dała powodu organowi rentowemu do zastosowania sankcji określonej w przepisie art. 17 ust 1 ustawy zasiłkowej. Działanie organu rentowego, któremu dał wyraz ZUS w zaskarżonej decyzji, było tym samym nieadekwatne do zaistniałej sytuacji i nieuprawnione. Podobny pogląd w sprawie wyraził Sąd Najwyższy w uchwale III UZP 15/15 z dnia 17 lutego 2016 r. (opubl. w OSNAPiUS 2016 nr 8, poz. 106) wskazując jednoznacznie, że otrzymanie i wykorzystanie zwolnienia lekarskiego z powodu czasowej niezdolności do pracy jest prawem ubezpieczonego, a nie jego obowiązkiem. Sąd Najwyższy podkreślił, że rezygnacja ze zwolnienia wyłącza możliwość zastosowania art. 17 ust. 1, który odnosi się wyłącznie do sytuacji nadużycia prawa, gdy ubezpieczony korzystając ze zwolnienia lekarskiego wykonuje jednocześnie pracę opłacaną zasiłkiem chorobowym. Pogląd ten Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela.

Z okoliczności sprawy jednoznacznie wynika, że ubezpieczona K. Z. nie miała intencji podejmowania pracy w trakcie korzystania z uprawnień wynikających ze zwolnienia i poinformowała niezwłocznie pracodawcę o zamiarze podjęcia zatrudnienia popierając to stosownym zaświadczeniem lekarskim. Zrezygnowała z dalszego świadczenia. Jednocześnie organ rentowy nie wskazywał na okoliczności mogące świadczyć o tym, że przed dniem 30 października 2020 r. ubezpieczona miałaby podejmować działania niezgodne z celem udzielonego jej zwolnienia, co prowadziłoby do pozbawienia jej świadczenia za okres od 1 do 29 października 2020 r. Jedynie wykonywanie pracy bez formalnej rezygnacji ze zwolnienia mogłoby takie pozbawienie implikować.

Biorąc pod uwagę powyższe należało uznać, że K. Z. zachowała prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 do 29 października 2020 r. i zmienić zaskarżoną decyzję, o czym, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzeczono w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)